

Literatura za pripremu stručnog ispita za obavljanje poslova overavanja merila

Napomena: Literatura za treću ispitnu oblast dodatno obuhvata standarde i druge propise na koje se pozivaju navedeni pravilnici.

i. Pravni i administrativni principi zakonske kontrole merila

-Ustav Republike Srbije- Peti deo „Uređenje vlasti“

(„Službeni glasnik RS“, broj 98/06 i 115/21)

- Zakon o opštem upravnom postupku

(„Službeni glasnik RS“, broj 18/16, 95/18-autentično tumačenje i 2/23-odluka US (Deo IV, V i VI)

-Zakon o metrologiji

(„Službeni glasnik RS“, broj 15/16)

- Uredba o zakonskim mernim jedinicama i načinu njihove upotrebe

(„Službeni glasnik RS“, broj 132/21)

- Pravilnik o načinu i uslovima overavanja merila

(„Službeni glasnik RS“, broj 7/18)

- Pravilnik o uslovima za obavljanje poslova overavanja merila, načinu ovlašćivanja i vođenju registra ovlašćenih tela

(„Službeni glasnik RS, broj 2/17)

- Pravilnik o državnim žigovima za overavanje merila

(„Službeni glasnik RS“, broj 32/23)

- Pravilnik o vrstama merila koja podležu zakonskoj kontroli

(„Službeni glasnik RS“, broj 37/21 i 84/22)

- **Pravilnik o sadržini i obrascu evidencije, kao i načinu vođenja evidencije koju vodi ovlašćeno telo**

(„Službeni glasnik RS“, broj 77/17)

ii. Osnovi metrologije

- Predrag Popović i Vida Živković, Osnovi standardizacije i metrologije, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2011.

- Metrologija – ukratko, 3. izdanje, Direkcija za mere i dragocene metale, Beograd 2008.

- Međunarodni rečnik zakonske metrologije, Direkcija za mere i dragocene metale, Beograd, 2018.

- Direkcija za mere i dragocene metale – „O NAMA“ na www.dmdm.gov.rs

iii. Posebne oblasti zakonske metrologije za pojedine vrste merila

1. **Materijalizovane mere dužine** (merila dužine opšte namene)
 - Pravilnik o overavanju materijalizovanih mera dužine - merila dužine opšte namene ("Sl. glasnik RS", br. 86/2023)
2. **Merila dužine** (mašine za merenje dužine žice i kabla)
 - Pravilnik o overavanju merila dužine - mašine za merenje dužine žice i kabla i mašine za neprekidna odmeravanja jednaki dužina žice i kabla ("Sl. glasnik RS", br. 63/2023)
3. **Automatska merila nivoa tečnosti**
 - Pravilnik o automatskim merilima nivoa tečnosti u nepokretnim rezervoarima ("Sl. glasnik RS", br. 114/2013)
4. **Opacimetri**
 - Pravilnik o opacimetrima, ("Sl. glasnik RS", br. 15/2015)
5. **Uređaji za proveru velikog i oborenog svetla na vozilu** (regloskopi)
 - Pravilnik o regloskopima ("Sl. glasnik RS", br. 120/2021)
6. **Taksimetri**
 - Pravilnik o overavanju taksimetara ("Sl. glasnik RS", br. 86/2023)
7. **Drumske i železničke cisterne sa merenjem nivoa**
 - Pravilnik o drumskim i železničkim cisternama sa merenjem nivoa ("Sl. glasnik RS", br. 41/2021)
8. **Merila i merni sistemi za neprekidno i dinamičko merenje količine tečnosti koje nisu voda** (npr. uređaji za točenje goriva, uređaji za točenje tečnog naftnog gasa)
 - Pravilnik o overavanju merila i mernih sistema za neprekidno i dinamičko merenje količina tečnosti koje nisu voda – uređaja za točenje goriva ("Sl. glasnik RS", br. 96/2023 i 104/2024)
 - Pravilnik o overavanju merila i mernih sistema za neprekidno i dinamičko merenje količine tečnosti koje nisu voda – uređaja za točenje tečnog naftnog gasa ("Sl. glasnik RS", br. 105/2024)
 - Pravilnik o overavanju merila i mernih sistema za neprekidno i dinamičko merenje količine tečnosti koje nisu voda - uređaji za točenje AdBlue ("Sl. glasnik RS", br. 93/2023 i 101/2024)

- Pravilnik o merilima ("Sl. glasnik RS", br. 3/2018, 86/2023 - dr. pravilnici, 87/2023 - dr. pravilnik, 14/2024 - dr. pravilnici, 93/2023 - dr. pravilnik, 101/2024 - izmena dr. pravilnika, 104/2024 - dr. pravilnik i 105/2024 - dr. pravilnik)

9. **Vodomeri**

- Pravilnik o overavanju vodomera koji su predviđeni za upotrebu u domaćinstvu, poslovnem prostoru i lakoj industriji ("Sl. glasnik RS", br. 104/2024)
- Pravilnik o merilima ("Sl. glasnik RS", br. 3/2018, 86/2023 - dr. pravilnici, 87/2023 - dr. pravilnik, 14/2024 - dr. pravilnici, 93/2023 - dr. pravilnik, 101/2024 - izmena dr. pravilnika, 104/2024 - dr. pravilnik i 105/2024 - dr. pravilnik)

10. **Gasomeri**

- Pravilnik o overavanju gasomera i uređaja za konverziju zapremine ("Sl. glasnik RS", br. 105/2024)
- Pravilnik o merilima ("Sl. glasnik RS", br. 3/2018, 86/2023 - dr. pravilnici, 87/2023 - dr. pravilnik, 14/2024 - dr. pravilnici, 93/2023 - dr. pravilnik, 101/2024 - izmena dr. pravilnika, 104/2024 - dr. pravilnik i 105/2024 - dr. pravilnik)

11. **Uređaji za konverziju zapremine**

- Pravilnik o overavanju gasomera i uređaja za konverziju zapremine ("Sl. glasnik RS", br. 105/2024)
- Pravilnik o merilima ("Sl. glasnik RS", br. 3/2018, 86/2023 - dr. pravilnici, 87/2023 - dr. pravilnik, 14/2024 - dr. pravilnici, 93/2023 - dr. pravilnik, 101/2024 - izmena dr. pravilnika, 104/2024 - dr. pravilnik i 105/2024 - dr. pravilnik)

12. **Tegovi klasa tačnosti F2, M1, M2 koji se koriste u prometu roba i usluga**

- Pravilnik o metrološkim uputstvima za pregled tegova od 1 mg do 50 kg ("Glasnik SZMDM" -/81)
- Pravilnik o metrološkim uslovima za tegove sa nazivnim masama od 1 mg do 50 kg ("Sl. glasnik RS", br. 54/88 i 6/89)

13. **Neautomatske vage klase tačnosti I, II, III i IV**

- Pravilnik o overavanju neautomatskih vaga („Sl. glasnik RS“, br. 99/23)

14. **Automatske vage**

- Pravilnik o overavanju automatskih vaga sa sabiranjem diskontinuiranih rezultata merenja (vaga sa košem) ("Sl. glasnik RS", br. 87/2023 i 93/2024)
- Pravilnik o overavanju automatskih vaga za pojedinačno merenje ("Sl. glasnik RS", br. 31/2024)
- Pravilnik o overavanju automatskih dozirnih vaga ("Sl. glasnik RS", br. 115/2023)

15. Manometri za merenje krvnog pritiska koji se koriste za zaštitu zdravlja u zdravstvenim ustanovama

- Pravilnik o overavanju manometara za merenje krvnog pritiska, ("Sl. glasnik RS", br. 88/19)

16. Manometri za merenje pritiska u pneumaticima

- Pravilnik o manometrima za merenje pritiska u pneumaticima, ("Sl. glasnik RS", br. 66/14)

17. Merila za merenje sile kočenja kod motornih vozila

- Pravilnik o merilima za merenje sile kočenja kod motornih vozila ("Sl. glasnik RS", br. 13/2020)

18. Etilometri

- Pravilnik o etilometrima ("Sl. glasnik RS", br. 124/2014)

19. Vlagomeri za zrna žitarica i semenke uljarica

- Pravilnik o vlagomerima za zrna žitarica i semenke uljarica ("Sl. glasnik RS", br. 96/2018)

20. Analizatori izduvnih gasova

- Pravilnik o overavanju analizatora izduvnih gasova ("Sl. glasnik RS", br. 14/2024)

21. Analizatori za merenje sadržaja proteina u žitu

- Pravilnik o analizatorima za merenje sadržaja proteina u žitu ("Sl. glasnik RS", br. 96/2019)

22. Merni transformatori koji se koriste za obračun električne energije

- Pravilnik o mernim transformatorima koji se koriste za obračun električne energije ("Sl. glasnik RS", br. 88/22)

23. Brojila električne energije (za indirektno priključenje; za direktno i poluindirektno priključenje)

- Pravilnik o brojilima aktivne električne energije klase tačnosti 0,2 S. ("Sl. glasnik RS", br. 104/16)

- Pravilnik o brojlilima reaktivne električne energije klase tačnosti 2 i 3 ("Sl. glasnik RS", br. 118/2013 i 86/2014)
- Pravilnik o overavanju brojila aktivne električne energije klase tačnosti A, B, C, 2, 1 i 0,5 S ("Sl. glasnik RS", br. 14/2024)

24. Merila brzine vozila u saobraćaju

- Pravilnik o merilima brzine vozila u saobraćaju, („Sl. glasnik RS”, br. 26/23)

25. Merila toplotne energije (kompletno-kombinovano – podsklop senzora protoka)

- Pravilnik o overavanju merila toplotne energije ("Sl. glasnik RS", br. 14/2024)
- Pravilnik o merilima ("Sl. glasnik RS", br. 3/2018, 86/2023 - dr. pravilnici, 87/2023 - dr. pravilnik, 14/2024 - dr. pravilnici, 93/2023 - dr. pravilnik, 101/2024 - izmena dr. pravilnika, 104/2024 - dr. pravilnik i 105/2024 - dr. pravilnik)

26. Merila koja su sastavni deo medicinskih sredstava

- **Merni uređaji kod elektrokardiografa**
 - Pravilnik o overavanju elektrokardiografa ("Sl. glasnik RS", br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod defibrilatora**
 - Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo defibrilatora ("Sl. glasnik RS", br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod višefunkcijskih uređaja za monitoring pacijenata**
 - Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo višefunkcijskih uređaja za monitoring pacijenata ("Sl. glasnik RS", br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod infuzionih i perfuzionih pumpi**
 - Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo infuzionih i perfuzionih pumpi ("Sl. glasnik RS", br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod ultrazvučnih fizioterapijskih uređaja**
 - Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo ultrazvučnih fizioterapijskih uređaja ("Sl. glasnik RS", br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod dijaliznih aparata**
 - Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo dijaliznih aparata ("Sl. glasnik RS", br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod neonatalnih i pedijatrijskih inkubatora i reanimacionih toplih stolova**
 - Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo neonatalnih i pedijatrijskih inkubatora i reanimacionih toplih stolova ("Sl. glasnik RS", br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod visokofrekvencijskih hirurških noževa i visokofrekvencijskog hirurškog pribora**
 - Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo visokofrekvencijskih hirurških noževa i visokofrekvencijskog hirurškog pribora ("Sl. glasnik RS", br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod mehaničkih ventilatora ili respiratora**

- Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo respiratora (Sl. glasnik RS“, br. 92/2020)
- **Merni uređaji kod anestezioloških sistema**
 - Pravilnik o overavanju mernih uređaja koji su sastavni deo anestezioloških sistema (Sl. glasnik RS“, br. 92/2020)